

ІНТЕРЕС ШКОЛЯРІВ 7-Х КЛАСІВ ДО ВАРІАТИВНОЇ СКЛАДОВОЇ ЧАСТИНИ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Дмитро Сідлак, Наталія Сороколіт

*Львівський державний університет фізичної культури,
м. Львів, Україна*

Актуальність. Сучасний урок фізичної культури у загальноосвітніх навчальних закладах регламентований навчальною програмою, що рекомендована профільним міністерством. Відповідно до цієї навчальної програми на загальноосвітні навчальні заклади покладено функцію планування навчального матеріалу з фізичної культури з урахуванням матеріально-технічної бази, традицій школи, кадрового забезпечення та інтересів школярів (Т. Ю. Круцевич, 2009; І. Х. Турчик, 2010; Н. С. Сороколіт, 2013, С. М. Чешейко, 2013 та ін.) [1, 3].

Відомо, що чимала кількість вітчизняних науковців досліджували значення інтересу учнів до певних видів спорту під час проведення уроків фізичної культури. Так, дослідження Г. В. Безверхньої (2010), Т. Ю. Круцевич (2012), Н. С. Сороколіт (2015), Н. В. Москаленко (2016) та ін. довели, що існує позитивне співвідношення між вивченням інтересів школярів до певних видів спорту та рівнем фізичної підготовленості [2].

Відповідно до інструктивно-методичного листа, вивчення предмета «фізична культура» рекомендовано здійснювати за допомогою письмового опитування [1]. Отож перед нами постала потреба у дослідженні інтересу школярів до варіативних модулів навчальної програми.

Мета дослідження: дослідити інтерес школярів середнього шкільного віку до варіативних модулів навчальної програми з фізичної культури (на прикладі Мукачівської СЗШ № 1 Закарпатської області).

Методи та організація дослідження. У дослідженні було використано аналіз та узагальнення літературних джерел, опитування школярів за допомогою анкетування, методи математичної статистики. Дослідження проведено на базі Мукачівської СЗШ № 1 Закарпатської області. На запитання анкети відповідали 84 учні сьомих класів, з них 55 дівчат та 33 хлопці.

Виклад основного матеріалу. Відповідно до інструктивно-методичних рекомендацій та вимог чинної навчальної програми у 7-х класах учні

повинні опановувати навчальний матеріал з 3–5 варіативних модулів. Проведене опитування учнів 7 класів виявило, що у цьому навчальному закладі учні вивчають чотири варіативні модулі упродовж навчального року з фізичної культури. При цьому на вивчення кожного варіативного модуля відводиться однакова кількість годин у річному навчальному плані – 21 година. Це такі варіативні модулі: «Легка атлетика», «Футбол», «Гімнастика», «Баскетбол». Про можливість упроваджувати легку атлетику стверджують 87,5 % школярів, 86,8 % дітей вважають, що футбол у їхньому навчальному закладі вивчати можна. На думку 78,7 % учнів, гімнастичне обладнання, яке є у цьому навчальному закладі дає змогу вивчити варіативний модуль «Гімнастика» у школі. Проте 21,3 % учнів 7-х класів стверджують, що гімнастичне обладнання є застарілим і може бути травмонебезпечним під час вивчення цього варіативного модуля. Для 72,4 % учнів вивчення баскетболу є можливим. Однак 27,6 % школярів виявили бажання щодо оновлення матеріально-технічної бази та інвентарю для вивчення баскетболу.

Однак варіативні модулі, що вивчаються, не становлять найвищого інтересу серед школярів сьомих класів. Ми встановили, що найбільший інтерес учні проявляють до вивчення аеробіки. Це – 63,6 % школярів. При цьому більший інтерес до цього варіативного модуля виявляють дівчата, ніж хлопці (83,1 % та 44 % відповідно). На нашу думку, такий високий інтерес до варіативного модуля «Аеробіка» пояснюється тим, що на сучасному етапі стрімко розвивається фітнес-індустрія та підлітки з високим інтересом стежать за інноваційними оздоровчими технологіями.

На другому місці за зацікавленням – теніс (62,9 %). Цей варіативний модуль викликає однаковий інтерес як серед юнаків, так і серед дівчат. Про бажання займатися тенісом стверджують 65,3 % хлопців 7-х класів та 60,4 % дівчат. Ми вважаємо, що на вивчення цього варіативного модуля серед школярів значний вплив має комерційна частина професійного спорту, тому, можливо, учні 7-х класів під час уроків фізичної культури хочуть ознайомитися з основами рухів та в позанавчальний час займатися тенісом.

На третьому місці – бейсбол (50,4 %). Цей варіативний модуль більший інтерес викликає в юнаків, ніж у дівчат. На уроках фізичної культури цей вид спорту хочуть вивчати 92,4 % хлопців та лише 8,3 % дівчат. Такий інтерес серед юнаків ми можемо пояснити тим, що бейсбол активно вивчають у Сполучених Штатах Америки. На сьогодні системи освіти та системи фізичного виховання в зарубіжних країнах викликають високий

інтерес у вітчизняних дослідників, оскільки під час розроблення нового стандарту освіти в Україні беруть за основу європейський та світовий досвід з фізичного виховання.

Четвертий варіативний модуль, який хочуть вивчати школярі, – гандбол (50,1%). Ми не встановили суттєвої різниці між інтересом хлопців та інтересом дівчат до вивчення цього варіативного модуля (50,2% у хлопців та 50% у дівчат відповідно).

Узагальнені результати опитування учнів 7-х класів щодо інтересу до варіативної складової частини навчальної програми з фізичної культури представлено на рис. 1.

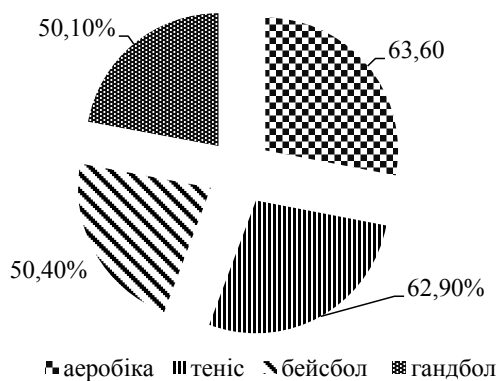

Рис. 1. Інтерес школярів 7-х класів до варіативної складової частини навчальної програми з фізичної культури

Варто зазначити, що ми виявили причини, які перешкоджають упровадженню варіативних модулів навчальної програми з урахуванням інтересів учнів. Серед них брак інвентарю для улюблених видів спорту, недостатня фаховість учителя фізичної культури з різних видів спорту та висока завантаженість спортивного залу у школі.

Висновки. Отже, наше дослідження дає змогу стверджувати, що інтерес школярів 7-х класів є вищим до тих варіативних модулів навчальної програми, які не вивчали у навчальному закладі. Установлено, що традиційні варіативні модулі навчальної програми (легка атлетика, баскетбол, футбол та гімнастика) втрачають свою популярність серед учнів середнього шкільного віку. Однак виявлено низку обставин, які перешкоджають упровадженню варіативних модулів навчальної програми з урахуванням

інтересів дітей. Ми також виявили, що учні нічого не знають про інноваційні варіативні модулі навчальної програми – корфбол, петанк, флорбол, чирлідінг, аквааеробіку.

Список використаних джерел

1. Інструктивно-методичні рекомендації щодо до вивчення предмета «Фізична культура» у 2012/2013 навчальному році // Фізичне виховання в сучасній школі. – 2012. – № 4. – С. 7–12.
2. Москаленко Н. Організаційно-методичні аспекти сучасного уроку фізичної культури / Наталія Москаленко, Олександр Алфьоров // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2016. – № 1. – С. 196–200.
3. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Фізична культура. 5–9 класи / Т. Ю. Круцевич, С. М. Дятленко, І. Х. Турчик, Н. С. Кравченко, С. М. Чешейко, О. М. Лакіза, Д. В. Деменков // Фізичне виховання в школі. – 2009. – № 4. – С. 10–15.